

PADDEN-INDEX

40 % BLIJFT ZOEK SINDS 2007!

In Vlaanderen helpen vrijwilligers jaarlijks meer dan 100.000 amfibieën veilig de weg over te steken tijdens de voorjaars trek van de overwinteringsplaatsen naar de voortplantingsplaatsen. Dit vaak met de hulp van lokale overheden.

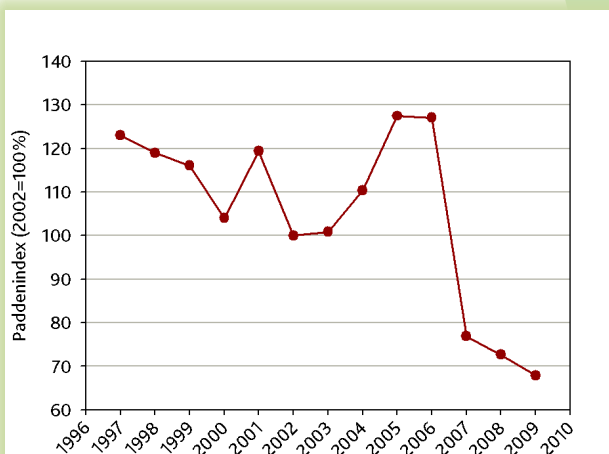

In het jaarverslag 2007 meldden we dat na de recordwarme winter 2006-2007 het aantal Gewone padden in het voorjaar van 2007 op de overzetplaatsen plots met 40 % bleek gedaald. Merkwaardig. Was dit een reële daling of was er misschien een 'meetfout' in het spel? De voorjaars trek verliep in 2007 immers heel gespreid: de eerste padden waren al op trek eind december - begin januari, lang voor de eerste overzetters actief werden. In 'normale' jaren begint de trek immers pas half februari. Was door de vroege start van de trek in 2007 misschien een deel van de padden aan de aandacht van de overzetters ontsnapt?

© Hugo Willock

In de ogen van de pad: 40 % vermist sinds 2007

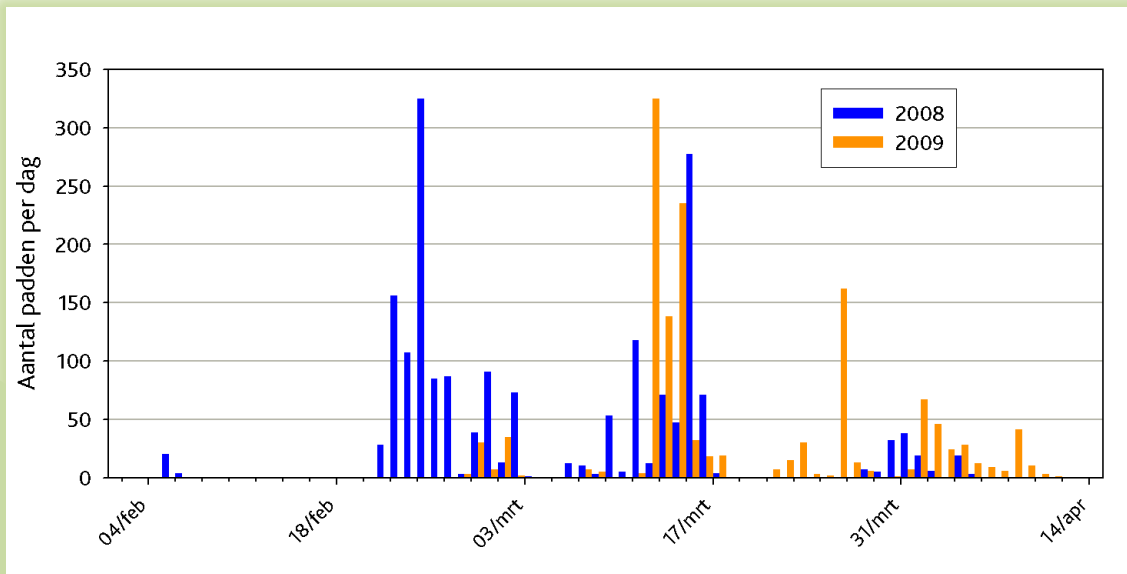

Trend in het aantal padden overgezet op 10 belangrijke overzetplaatsen (het aantal uit 2002 is gelijkgesteld aan 100 %)

De winter 2007-2008 was opnieuw zeer abnormaal warm. De uitzonderlijke zachte januari maand liet een gemiddelde temperatuur optekenen van 6,5 °C en opnieuw gingen padden vroeg op trek. De winter 2008-2009 was normaal, maar de 40 % padden die in 2007 plots verdwenen, bleven zoek. Het effect van een korte of lange trek na een strenge of zachte winter is dus niet de factor die het verschil gemaakt heeft. Op basis van een tijdsreeks van tien overzetplaatsen waar padden op een gestandaardiseerde manier worden overgezet, berekenen we een 'padden-index'. Deze index brengt de crash van 2006-2007 heel duidelijk in beeld: van ruim 20.000 padden in 1997, staat de teller in 2009 nog op 13.500.

Wat kan er toch gebeurd zijn in 2006 dat zoveel padden plots verdwenen? De zomer van 2006 werd gekenmerkt door een uitzonderlijk hoge temperatuur. Tussen 10 en 30 juli noteerde het KMI een hittegolf van 21 dagen. Met een gemiddelde temperatuur van 23 °C versloeg juli 2006 het record van de warmste maand ooit opgemeten te Ukkel sinds het begin van de meteorologische waarnemingen in 1833.

En ook de herfst van 2006 was uitzonderlijk zacht met een gemiddelde temperatuur van 13,9 °C, alweer een all time high. Het vorige record dateerde uit 2005 en werd met 1,6 °C verbeterd. Een indrukwekkende gebeurtenis.

Aantal padden per dag overgezeten te Senthout in 2008 en 2009. Tijdens de zachte winter van 2008 was de trek vroeg en verliep hij heel gespreid, na de vorst in 2009 begon de trek laat en was hij geconcentreerd in een kortere periode.

Voor Ukkel doet een dergelijke uitzonderlijke weersituatie zich gemiddeld slechts één keer om de 500 jaar voor, tenminste wanneer men de hypothese van een stabiel klimaat hanteert. En ook oktober 2006 staat met een gemiddelde temperatuur van 14,2 °C op de tweede plaats in de ranglijst van de warmste oktobermaanden ooit.

© Johan Asselberghs

Een emmer vol trekkende padden: binnenkort misschien een zeldzaamheid...

Lange, droge periodes met hoge temperaturen: dan blijven padden veilig in 'droogterust', ingegraven op een vochtige plek. Ze jagen weinig of niet, en bouwen hun vetreserves eerder af dan op. En toen kwam de record-warme winter van 2007-2008 waarbij de padden niet echt in diepe winterrust gingen wegens 'te warm': ze verbruikten de beperkte vetvoorraad al snel en haalden het voorjaar niet meer. Een opeenvolging van extreme weerperiodes als gevolg van klimaatopwarming zou dus de sterke terugval van het aantal padden kunnen verklaren.

Meer info: Marc Herremans, 015/29.72.42, marc.herremans@natuurpunt.be
 Dominique Verbelen, 0484/11.98.99, dominique.verbelen@natuurpunt.be
 Meer lezen: [Jaarrapport 2007](#), www.hylawerkgroep.be
 Meedoen?! www.hylawerkgroep.be paddenportaal